

ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΚΛΑΣΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ
σε συνεργασία με το
ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΑΣ ΦΥΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
«ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ»
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ

ΔΙΔΡΥΜΑΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ:

ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΣΤΙΣ Τ.Π.Ε. ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΗ ΑΓΩΓΗ – ΨΥΧΟΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΤΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ

Διπλωματική Διατριβή

Διερεύνηση των απόψεων των εκπαιδευτικών για τη λειτουργία και την αποτελεσματικότητα των Τμημάτων Υποδοχής (Τ.Υ.) και την ένταξη αλλοδαπών μαθητών στο ελληνικό σχολείο στην Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Β Αθήνας.

Μώκου Ηρώ, Α.Μ: 717

Μεταπτυχιακή διατριβή που υποβάλλεται στην τριμελή επιτροπή για την απόκτηση του μεταπτυχιακού τίτλου του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών Εξειδίκευσης του Τ.Ε.Φ. – Δ.Π.Θ. σε συνεργασία με το Ε.Κ.Ε.Φ.Ε. Δημόκριτος – Ινστιτούτο Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών με τίτλο: «Εξειδίκευση στις Τ.Π.Ε. και Ειδική Αγωγή – Ψυχοπαιδαγωγική της Ένταξης»

Εγκεκριμένο από την τριμελή επιτροπή:

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΓΟΥΠΟΣ	ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΣ ΕΡΕΥΝΗΤΗΣ, Ι.Π.Τ. - Ε.Κ.Ε.Φ.Ε. "ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ" (επιβλέπων)
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΜΑΝΤΑΣ	ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΣ ΕΡΕΥΝΗΤΗΣ, Ι.Π.Τ. - Ε.Κ.Ε.Φ.Ε. "ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ"
ΣΠΥΡΙΔΟΥΛΑ ΚΑΤΣΑΝΤΩΝΗ	ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΕΝΗ ΕΡΕΥΝΗΤΡΙΑ, Ι.Π.Τ. - Ε.Κ.Ε.Φ.Ε. "ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ"

Αθήνα, 2025

Διερεύνηση των απόψεων των εκπαιδευτικών για τη λειτουργία και την αποτελεσματικότητα των Τμημάτων Υποδοχής (Τ.Υ.) και την ένταξη αλλοδαπών μαθητών στο ελληνικό σχολείο στην Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Β Αθήνας.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η παρούσα διπλωματική εργασία εξετάζει τις απόψεις των εκπαιδευτικών για τη λειτουργία και την αποτελεσματικότητα των Τμημάτων Υποδοχής (Τ.Υ.) στην ένταξη αλλοδαπών μαθητών στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα, με επίκεντρο τη Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Β' Αθήνας. Το θέμα αυτό εντάσσεται στο ευρύτερο πλαίσιο της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης και της διαχείρισης της πολυπολιτισμικότητας στο σύγχρονο σχολείο, το οποίο καλείται να ανταποκριθεί σε σύνθετες παιδαγωγικές και κοινωνικές προκλήσεις.

Η εργασία περιλαμβάνει ένα θεωρητικό και ένα εμπειρικό μέρος. Στο θεωρητικό σκέλος αναλύονται βασικές έννοιες όπως ο πολιτισμός, η πολυπολιτισμικότητα και η διαπολιτισμικότητα, καθώς και το θεσμικό και ιστορικό πλαίσιο της εκπαίδευσης των αλλοδαπών μαθητών στην Ελλάδα και διεθνώς. Ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στη λειτουργία των Τ.Υ., στη νομοθετική τους βάση και στις αρμοδιότητές τους, ενώ εξετάζεται και ο ρόλος του εκπαιδευτικού στην ενταξιακή διαδικασία, μέσω πρακτικών διαφοροποιημένης διδασκαλίας και διαπολιτισμικής ευαισθητοποίησης.

Στο εμπειρικό μέρος παρουσιάζονται τα ευρήματα ποσοτικής έρευνας που πραγματοποιήθηκε με συμμετοχή εκπαιδευτικών, οι οποίοι κλήθηκαν να καταθέσουν τις εμπειρίες, τις αντιλήψεις και τις προτάσεις τους για τον θεσμό των Τ.Υ. Τα αποτελέσματα αναδεικνύουν τη σημασία των Τ.Υ. ως μηχανισμού εκπαιδευτικής υποστήριξης και γλωσσικής ενδυνάμωσης των νεοεισερχόμενων μαθητών, καθώς και τη συμβολή τους στη σταδιακή και ισότιμη συμμετοχή στην καθημερινή σχολική ζωή. Παράλληλα, επισημαίνονται δυσκολίες όπως η έλλειψη υλικοτεχνικής υποδομής, η ανάγκη επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών και η περιορισμένη συνεργασία με τη γενική τάξη.

Η εργασία καταλήγει σε προτάσεις για την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας των Τ.Υ., όπως η θεσμική στήριξη, η βελτίωση των συνθηκών διδασκαλίας, η ενδυνάμωση της συνεργασίας με την οικογένεια και η ενσωμάτωση δράσεων διαπολιτισμικής αγωγής στο σύνολο της σχολικής κοινότητας. Μέσα από την παρούσα μελέτη αναδεικνύεται η ανάγκη για ένα εκπαιδευτικό περιβάλλον συμπεριληπτικό, δίκαιο και πολιτισμικά ευαίσθητο, ικανό να ανταποκρίνεται στις ανάγκες μιας μεταβαλλόμενης κοινωνίας.

Λέξεις-κλειδιά: Τμήματα Υποδοχής (Τ.Υ.), Ένταξη αλλοδαπών μαθητών, Απόψεις εκπαιδευτικών

στη διατύπωση πιο τεκμηριωμένων και εφαρμόσιμων προτάσεων εκπαιδευτικής πολιτικής.

Η ανάγκη για συνεχή ερευνητική εμβάθυνση αναδεικνύεται ως καθοριστικός παράγοντας για τη βελτιστοποίηση της λειτουργίας των Τμημάτων Υποδοχής, αλλά και για τη διαμόρφωση ενός σχολείου ανοιχτού, συμπεριληπτικού και πολιτισμικά ευαίσθητου.

Βιβλιογραφία

- Auger, F. J. (2022, 10 21). ‘Yes, but you were born in France’: Practiced language policies with culturally and linguistically diverse students in an elementary classroom in France. *Language and Education*, σσ. 1-16.
- Banks, J. A. (2011, 10 17). Multicultural Education: Historical Development, Dimension and Practise. *Review of research in education*, σσ. 3-49.
- Blas Garzón Vera, L. M. (2022, 12). nterculturality in the Training of CulturalManagers. Case Study of Politechnic SalesianUniversity. σσ. 196-212.
- Dr-Nazir Ahmad, S. R. (2023, 03). Investigating Primary School Teachers' Perceptions about Professional Development and its Impact on Students Achievement. *Journal of Social Sciences Review (JSSR)*, σσ. 809-823.
- Feng, R. M.-L.-J. (2023). *Differentiated Instruction in Teaching from the International Perspective*. Groningen: University of Groningen Press.
- Fernández, A. (2010). Schools and inclusive classrooms. *IASK International Conference. Teaching and Learning 2010*, (σσ. 1-5). Sevilla.
- Gorski, P. C. (1999, 11). A Brief History of Multicultural Education .
- Hall, D. L. (2015). *English as an Additional Language (EAL) and educational achievement in England: An analysis of theNational Pupil Database*. London: University of Oxford.
- Hoa T. H. Chau, V. T. (2019, 01). The Integration of Intercultural Education into Teaching English: What Vietnamese Teachers Do and Say. *International Journal of Instruction*, σσ. 441-456.
- J. Gundara, C. J. (1986). Racism, diversity and education. *Hodder and Stoughton Educational*, σσ. 4-27.
- Juwel Rana, P. L. (2021). Section: Methodology. Στο P. L. Juwel Rana, *Global Encyclopedia of Public Administration, Public Policy, and Governance* (σσ. 1-7). Cham, Switzerland: Springer, Cham.
- Koeven, Y. L. (2019). New immigrants. An incentive for intercultural education? *EDUCATION INQUIRY*, σσ. 189-207.

- Konstantina Papadopoulou, N. P. (2022, 07 22). Insights into Teachers' Intercultural and Global Competence within Multicultural Educational Settings. *education sciences*, σσ. 1-18.
- Kumari, U. (2024, 05 28). A Brief Overview of the Inclusive Education System. *Knowledgeable Research*, σσ. 68-72.
- Lea Klöpfer, M. L. (2024, 1 17). Welcome culture in German schools: teachers' perspectives. *Frontiers in Education*, σσ. 1-7.
- Linda Shields, A. T. (2003, 11 09). The difference between quantitative and qualitative research. *Paediatric Care*, σ. 24.
- Michael Gaotlhobogwe, S. T. (2022, 01 28). Effectiveness of reception class teachers' pedagogical approaches in delivering pre-primary curriculum – Evidence from practice. *South African Journal of Childhood Education*, σσ. 1-11.
- Nejadmehr, R. (2009). Intercultural education in Sweden. *Teaching and Teacher Education*, 1-12.
- Nektaria Palaiologou, Z. K. (2023, 02). Teaching Refugee Children: Challenges Teachers face 1. σσ. 311-328.
- Nikos Papadakis, G. D. (2023, 12). Multiculturalism and Ethno-Cultural Diversity: Theoretical Insights, Developments and Rising Challenges to the European Migration Policy. *HAPScPolicy BriefsSeries*, σσ. 105-121.
- Özturgut, O. (2011, 1). Understanding Multicultural Education. *Current Issues in Education*, σσ. 1-12.
- Palaiologou, N. (2012). The path of Intercultural Education in Greece during the last three decades: Reflections on educational policies and thoughts about next steps. *IJE4D Journal*, σσ. 57-75.
- Panagiotis Giavrimis, S. D. (2023). Interculturality in Greek Education: Practices and Challenges of Implementation. *Journal of Ethnic and Cultural Studies*, σσ. 72-88.
- Rimmi Datta, J. M. (2021). *Multicultural Education*. Chisinau-2068, Republic of Moldova Europe: LAP LAMBERT Academic Publishing .
- S Roopa, R. M. (2012, 06). Questionnaire Designing for a Survey. *The Journal of Indian Orthodontic Society*, σσ. 37-41.
- Saerom Lee, Y.-K. C.-H. (2023, 8). The Global Institutionalization of Multicultural Education as an Academic Discourse. *Societies*, σσ. 1-10.
- STERGIOU, M. M. (2022). The Teacher is not a Magician”: Teacher Training in Greek Reception Facilities for Refugee Education. *International e-Journal of Educational Studies (IEJES)*, σσ. 42-55.
- Szakolczai, A. (2001, 09). Civilization and its Sources. *International Sociology*, pp. 369-386.

- Tyrou Ioanna, M. K. (2023, 03 11). Differentiated Learning and Proposed Strategies for Teaching a Foreign Language. *British Journal of Multidisciplinary and Advanced Studies*, σσ. 8-27.
- UNESCO. (2006). *UNESCO Guidelines on Intercultural Education*. PARIS: UNESCO.
- Weissmann, L. (2018, 1). Multiculturalism, transculturalism, interculturalism. *Revista Construção Psicopedagógica*, σσ. 21-36.
- wikipedia. (χ.χ.). Ανάκτηση από <https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%A0%CE%BF%CE%BB%CE%B9%CF%84%CE%B9%CF%83%CE%BC%CF%8C%CF%82>
- Zilliacus, G. H. (2009, ιανουάριος). Multicultural Education and Intercultural Education: Is There a Difference? *Dialogues on Diversity and Global Education*, σσ. 11-28.
- ΓΙΑΒΡΙΜΗΣ, Π. (2022, 12). Απόψεις εκπαιδευτικών για την ένταξη των μεταναστών και προσφύγων και την ελληνική εκπαιδευτική πολιτική. *Παιδαγωγικός Λόγος*, σσ. 55-77.
- Γόγολα, Α. (2021). Η διαπολιτισμική εκπαίδευση στις τάξεις υποδοχής Ζ.Ε.Π. *Έρκυνα, Επιθεώρηση Εκπαιδευτικών–Επιστημονικών Θεμάτων*, σσ. 120-134.
- Νικολάου, Γ. (2008). Εκπαιδευτικές πολιτικές διαχείρισης της πολιτισμικής. *Ένταξη παιδιών παλιννοστούντων και αλλοδαπών στο σχολείο (γυμνάσιο), Δ. Κ. Μαυροσκούφης (Επιμ.), Οδηγός Επιμόρφωσης. Διαπολιτισμική Εκπαίδευση και Αγωγή*, (σσ. 31-51). Θεσσαλονίκη.
- ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, Ε. Κ.-Ο. (2016, 10 04). *Υπουργείο Παιδείας*. Ανάκτηση από <https://www.minedu.gov.gr/prosf-ekpaideusi-m/24158-23-09-16-organosi-kai-leitourgia-ton-domon-ypodoxis-gia-tin-ekpaidefsi-ton-prosfygon-dyep-4>
- ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, Ε. Κ.-Ο. (2017). Αθήνα.
- Προσφύγων, Ε. Ε. (2016-17). *Το Έργο της Εκπαίδευσης Προσφύγων*. Αθήνα: Υπουργείου Παιδείας και θρωσκειμάτων.
- προσφύγων, Ε. Ε. (2017, 04). *Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής*. Ανάκτηση από <https://www.iep.edu.gr/el/ekpaidefsi-prosfygon>